

Fővárosi Ítéltábla a Jegesy Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Jegesy András ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Dr. Kovátsits László Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kovátsits László ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék - 2018. május 8. napján kelt 31.P.23.485/2017/14/I. számú végzésével kijavított - 2018. április 25. napján kelt 31.P.23.485/2017/13. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és azt állapítja meg, hogy alperes neve alperes felperes neve felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal sértette meg, hogy a ... -ai különkiadásában valótlanul állította, hogy a felperes a vezetői értekezleteken, nyilvános alkalmakkor a ... szidalmazza, nyilvánosan pártpolitikai állásfoglalásra késztetve a Hivatal dolgozóit.

Megállapítja, hogy az alperes a felperes becsület védelméhez fűződő személyiségi jogát sértette meg azzal, hogy ugyanezen lapszámban a fenti valótlan állítást súlyos pártpolitikai indíttatású, a közalkalmazottakkal szembeni visszaélésnek, továbbá hatalommal való visszaélésnek minősítette.

Az alperes továbbá a felperes jóhírnévhez fűződő jogát a ... internetes oldalon ...-án megjelent, „...” című cikkben annak valótlan állításával sértette meg, hogy a felperes pártpolitikai állásfoglalásra készíti a hivatal dolgozóit is.

Elégtételadásként arra kötelezi az alperest, hogy a másodfokú ítélet jogsértést megállapító rendelkezését az eredeti közléssel azonos helyen és módon, kommentár nélkül tegye közzé a ... következő számában.

A felperes javára fizetendő sérelemdíj összegét 100.000 (Százezer) forintba leszállítja.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 112.000 (Száztizenkétezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 76.800 (Hetvenhatezer-nyolcszáz) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra 19.200 (Tizenkilencezer-kétszáz) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket fizessen meg.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság az ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a ...

- számában valótlanul állította, hogy a felperes „akcióiban rendre kiderül szakmai hozzá nem értése is, hiszen okvetetlenkedését mind a fővárosi kormánybiztos, mind az illetékes minisztérium szakmai alapon visszautasította”.

- ...-i különkiadásban valótlanul állította, hogy a felperes „pártkatonákkal tűzdeli a hivatal - megbízásokkal, közalkalmazottként, vállalkozói szerződésekkel. A vezetői értekezleteken, nyilvános alkalmakkor a ... és a ... országgyűlési képviselőjét szidalmazza, nyilvánosan pártpolitikai állításra készítetve a hivatal dolgozóit. Ez súlyos pártpolitikai indíttatású visszaélés a közalkalmazottakkal szemben. ... ez pedig nem más, mint a hatalommal való visszaélés.” Valótlanul állította, hogy a felperes „intézkedéseivel, álságos és sokszor teljesen felesleges törvényességi észrevételeivel - amelyekről újra meg újra kiderül, hogy szakmailag is hibásak - a kerület számára jelentős kerület és intézményfejlesztéseket igyekszik megakadályozni”. Valótlanul állította, hogy a felperes ... egy törvénytelen szándéknyilatkozatot nem akadályozott meg, amivel a ... a kerület érdekeinek semmibe vételével egy homályos háttérű befektetői csoportnak szolgáltatva volna ki.

Megállapította továbbá, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a ... internetes oldalon ...-án megjelent „...” című cikkben valótlanul állította felperesről, hogy „pártkatonákkal tűzdeli tele a hivatal, vezetői értekezleteken szidalmazza a rivális képviselőit, pártpolitikai állásfoglalásra készítetve a hivatal dolgozóit is, valótlanul állította, hogy felperes a ... fejlesztését mások közreműködésével egy ismeretlen háttérű befektetői csoportnak akarta „átpasszolni”.

Kötelezte az alperest arra, hogy az ítélet jogsértést megállapító fenti részét 30 napon belül - a felek nevének és perbeli állásának feltüntetése mellett - kommentár nélkül tegye közzé a ... következő számában.

Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg felperes javára 15 nap alatt 600.000 forint sérelemdíjat, valamint 200.000 forint perköltséget, valamint az állam javára - a Nemzeti Adó- és Vámhatóság külön felhívására - 48.000 forint eljárási illetéket.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az érdemi döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (későbbiekben: Ptk.) 2:42. § (1) és (2) bekezdésére, a Ptk. 2:43. § d) és e) pontjára, a Ptk. 2:44. és 45. §-ára, a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének a), b), c), d) pontjaira, valamint a Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdésére alapította.

Kifejtette, hogy az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a sérelmezett íásaiban véleményt közölt a felperes munkájáról, mivel a közlései a bizonyíthatósági teszt alapján tényállításként értelmezhetőek. A vélemény-nyilvánítás szabadsága egyébként sem feltétlen, a védelem nem terjedhet ki a tények meghamisítására. Mivel az alperes felperes által vitatott közlései tényállítások, ezért a perben az alperest terhelte azok valóságtartalmának megfelelő bizonyítása.

A ... - számban tett alperesi előadást vizsgálva alaptalannak találta a felperes kérelmét a „névjegyen az áll ...” - közlés kapcsán, mivel az köztudomású tény, hogy a felperes a ... töltött be ... tisztséget, ezért az állítás nem lehet sértő a felperesre.

Akként foglalt állást, hogy az alperes valótlanul állította, hogy a felperes „akcióiban rendre kiderül szakmai hozzá nem értése is, hiszen okvetetlenkedését mind a fővárosi kormánybiztos, mind az illetékes minisztérium szakmai alapon visszautasította”, mivel ezen tényállítása valóságtartalmát az alperes nem igazolta. Egyetlen olyan esetet sem tudott megjelölni, amikor a minisztérium a felperes „okvetetlenkedését” visszautasította volna, ... az ügyben tett megkeresésre adott válasza pedig véleményként, tájékoztatóként értékelhető.

Az alperes a perben a felperes két szakmai tévedésére hivatkozott, a polgármester által kötött szerződés képviselő-testület általi felmondhatóságára, illetve a bizottságok tagjainak összetételére vonatkozó kérdéskörre, amelyeket vélekedése szerint a kormánybiztos eltérő szakmai álláspontja igazol. Egyéb felperesi szakmai hibát az alperes sem adott elő, márpedig a felperesnek ... óta a ... munkája során nyilvánvalóan számos szakmai kérdésben kellett állást foglalni, sok tervezetet, előterjesztést kellett törvényességi szempontból vizsgálnia. Az alperes által hivatkozott két eset kapcsán arra sem vonható megalapozott következtetés, hogy az „akcióiban rendre kiderül szakmai hozzá nem értése is, hiszen okvetetlenkedését mind a fővárosi kormánybiztos, mind az illetékes minisztérium szakmai alapon visszautasította”, mert ezen állítást is valótlanul találta. A felperes felettes szakmai szerve egyetlen alkalommal sem utasította vissza a felperes intézkedését, az alperes részéről felhozott esetekben is csupán más álláspontot képviselt.

Megállapította, hogy a ... -i különkiadásában alperes ugyancsak valótlanul állította, hogy a felperes „pártkatonákkal tűzdeli a hivatalt - megbízásokkal, közalkalmazottként, vállalkozói szerződésekkel.” A polgármesteri hivatalban ugyanis ... fő dolgozik, mely létszámból az alperes csupán két, korábban az ...-hez köthető, jelenben is a hivatalban dolgozó személyt nevezett meg, és egy ügyvédi irodával kötött megbízási szerződésre utalt, amelynek vezetője rendelkezett pártpcsolattal. E három eset kapcsán azonban nem lehet megalapozottan állítani, hogy a felperes a hivatalt pártkatonákkal tűzdelné tele, ezért ez az állítás is valótlan. A hivatal létszámának 1%-a, és egyetlen megbízási szerződés nem igazolhatja az alperes e körben tett tényállításának valóságát.

A hírlevélben közölt valótlan állításként értékelte azt is, hogy „A vezetői értekezleteken, nyilvános alkalmakkor a ... és a ... országgyűlési képviselőjét szidalmazza, nyilvánosan pártpolitikai állításra készítve a hivatal dolgozóit. Ez súlyos pártpolitikai indíttatású visszaélés a közalkalmazottakkal szemben. ... ez pedig nem más, mint a hatalommal való visszaélés.”,

E vonatkozásban annak tulajdonított jelentőséget, hogy az alperes maga sem tudta megjelölni, hogy a felperes a ... milyen módon szidalmazta, továbbá a felperes által a személyére vonatkozóan tett „árkon kívüli gyepmester” kifejezés sem tekinthető szidalmazásnak, mivel ennek jelentéstartalma az, hogy a felperes az alperest a hivatal munkájába illetéktelenül, kívülről, jogosultság nélkül beleszólónak minősítette, ami kétségkívül negatív értékítélet, de nem szidalmazás. Definíálta a „szidalmazás” kijelentést, mely haragos indulatú kifakadást jelent, egyúttal ismertette a szónak a magyar nyelvben fellelhető szinonimáit is. Az „árkon kívüli gyepmester” kifejezést nézve azt hangsúlyozta, hogy az az alperest érzékenyen érinthette, a szó negatív kicsengése is egyértelmű, azonban szidalmazásként nem értékelhető.

A lefolytatott tanúbizonyítás eredményét összegezve rögzítette, hogy a tanúk nem igazolták, hogy a felperes a ... szidalmazná, az alperes szidalmazásával kapcsolatosan pedig csak megerősítették azt

az egyébként sem vitatott alperesi hivatkozást, miszerint a felperes őt „árkon kívüli gyepmester”-ként említette a neve hangoztatása nélkül, mely megjegyzés a jelenlevők számára egyértelműen az alperesre vonatkozott.

tanú1 tanú vallomásából kiemelte, hogy a tanú szerint a felperes többször hangot adott annak a vélekedésének, hogy az alperes beadványa oda nem illő, nem a kerület érdekében jár el, hogy az alperes nem ért semmihez és jobb lenne, ha nem írogatna és nem beszélne senkivel. Ugyanakkor értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a tanú nem tudott nyilatkozni arról, hogy felperes a hivatal dolgozóit pártpolitikai állásfoglalásra készítette volna. A tanúnak a felperes szakmai munkájával kapcsolatos, az alperesi kifogásokon túlmenő kritikája sem volt.

tanú2 előadásából azt találta lényegesnek, hogy a tanú szerint ha a képviselő-testületi ülésen a ... részéről érkezett interpelláció, akkor azt a felperes a törvényességi észrevételeivel akadályozta, ... javaslat esetén azonban nem támasztott ilyen akadályt.

tanú3 vallomását idézve azt emelte ki, hogy pártpolitikai állásfoglalásra készítetésnek tartotta a tanú azt, miszerint a felperes előírta, hogy a képviselő-testületi tagok rajta keresztül intézhetnek kérdéseket vagy kérhetnek segítséget a hivatal vezetőitől, egyéb kifogásolható felperesi megnyilvánulást nem adott elő.

tanú4 tanúvallomását értékelve rögzítette, hogy a többi tanúval azonos nyilatkozatot tett a vezetői értekezleten a peres felek között történt megjegyzésekről, szóváltásokról. ... polgármester által előadottakból pedig azt jegyezte meg, hogy - véleménye szerint - az alperesnek a hatáskörébe nem tartozó kérései voltak az értekezleteken.

Mindezen tanúvallomások alapján nem volt megállapítható, hogy a felperes a ..., vagy annak országgyűlési képviselőjét szidalmazta volna, avagy pártpolitikai állásfoglalásra készítette volna a hivatal dolgozóit. Fentiek igazolására a felperes facebook bejegyzéseit sem találta alkalmasnak.

Az alperes nem bizonyította továbbá azon közlése valóságnak megfelelőségét sem, miszerint a felperes „álságos és sokszor teljesen felesleges törvényességi észrevételeivel - amelyekről újra meg újra kiderül, hogy szakmailag is hibásak - a kerület számára jelentős kerület és intézményfejlesztési lépéseket igyekszik megakadályozni.” Úgy foglalt állást, hogy az alperes által hivatkozott három esetben tett törvényességi észrevétel mindezek igazolására nem volt alkalmas. Ismertette a felperesnek, mint az önkormányzat ...jének feladat- és hatáskörét.

Az önkormányzat költségvetésének módosítására vonatkozó javaslat-tételi jogosultság kérdésében rögzítette, hogy - a felperessel ellentétben - a kormánybiztos akként foglalt állást, hogy a javaslatot bármely képviselő-testületi tag előterjesztheti. Az sz. épületének a ... részére történő bérbeadására vonatkozó alpolgármesteri sürgősségi előterjesztés esetében pedig a kormánybiztos az utólag beszerzett adatok alapján a képviselő-testület által megszavazott döntést jogszerűnek találta, e mellett írta elő, hogy csak a bérbe-adandó vagyon értéke, a bérleti jog forgalmi értéke vizsgálatát követően hozható a későbbiekben döntés, azaz e körben egyetértett a felperes törvényességi észrevételében felhozottakkal.

Kiemelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy az ... egyes épületeinek az állam részére történő visszaadására vonatkozó alpolgármesteri előterjesztést illetően az ... Minisztériumának parlamenti államtitkára, ... válaszlevelében írtak sem igazolnak a felperes részéről szakmai tévedést. Az államtitkár az adott kérdéskörben a saját véleményét közölte, mely szerint az épületek jelen állapotukban is meghatározhatók, az épület feltüntetési vázrajzokat pedig az önkormányzatnak kellett volna elkészíttetnie, amit a felperes is észrevételezett.

A három törvényességi észrevételt értékelve kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy azok egyik esetben sem voltak feleslegesek, két törvényességi észrevétel helyességéhez nem férhet kétség, az elsőnél vélelmezhetően tévedett a felperes. Azonban mindebből nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a felperes intézményi fejlesztéseket igyekezett volna megakadályozni. A felperes szakmai észrevételeinek hibás voltára történő alperesi utalás tehát valótlán, annál is inkább, mert a felperes törvényességi észrevételeinek esetleges szakmailag hibás voltát egyik felettes szerv sem deklarálta.

Megalapozatlan hivatkozást tett az elsőfokú bíróság szerint az alperes a felperesi mulasztásra is, arra, hogy nem emelt törvényességi kifogást a ... évi szándéknyilatkozattal szemben, amivel a polgármester, és más nem ... képviselők az ... területét homályos háttérű befektetőknek adták volna bérbe. A szándéknyilatkozathoz ugyanis semmilyen joghatás nem fűződött. Annak esetleges elfogadása esetén további egyeztetések váltak volna szükségessé, mivel akkor még nem volt ismert az alpolgármester ...-ben benyújtott, e tárgykört érintő előterjesztése.

Az alperesnek a felperes interpellációkkal kapcsolatos következtelen hozzáállását kifogásoló előadására megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes ...-i tájékoztató e-mailjéből pontosan kiderül, hogy a kérdések feltételét korábban is engedélyezte, és ezen a gyakorlaton utóbb sem változtatott. Megjegyezte, hogy a „kérdés intézését” tévesen értelmezték a helyben kialakult gyakorlat szerint „interpellációnak”, mely fogalom a ...vel szemben értelmezhetetlen.

Utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy a felperesi keresettel érintett ... oldalon tett alperesi nyilatkozat megegyezik a Hírlevelekben írtakkal, az újabb közlést, állítást nem tartalmaz, ezért nem kellett külön indokolni az abban foglaltakat.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a kereset tárgyává tett, a felperes munkavégzésére vonatkozó valótlán alperesi közlések tehát alkalmasak arra, hogy a kiadványok és az internetes oldal olvasóiban a felperes személyével, a szakmai munkájával szemben a valóságostól eltérő, negatív értékítéletet alakítsanak ki, a felperes munkájának megítéléséről kialakított képet hátrányosan befolyásolják. A felperesre vonatkozó sérelmezett valótlán állításokat jogsértőnek találta, melyek a közmegítélés szerint alkalmasak a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására. Kiemelte, hogy a jogsértés megállapításánál nem az érintett személy szubjektív érzését, hanem azt kellett vizsgálni, hogy a közmegítélés alapján sértőnek lehet-e minősíteni a valótlán tényállítást (PJD. 2017.4.).

Értékelte azt is, hogy az alperes személyes ellenszenvvel viseltetik a felperes iránt, aki az alperes beadványait, megkereséseit helyteleníti, azonban ez a körülmény nem jogosítja fel az alperest arra, hogy nagy nyilvánosság előtt a felperes szakmai munkájára vonatkozóan valótlán tartalmú közléseket tegyen. A felperes szakmai munkáját egyébként a felettes hatóságok ellenőrzései, azt törvényességi vizsgálataik során nem kifogásolták.

Kiemelte továbbá, hogy a felperes szakmai munkájáról megfogalmazhatja az értékítéletét az alperes, azonban azt véleményeként kell előadnia, nem tehet valótlán és sértő állításokat, amelyek a felperes hátrányos megítélését megalapozzák, és sértik a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Hivatkozott az elsőfokú bíróság mindezekén túlmenően a Ptk. 2:44. §-a szerint arra, hogy a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben - az emberi méltóság sérelme nélkül - korlátozhatja. Az Alkotmánybíróságnak a 7/2014 (III. 7.) és a 13/2014 (IV. 18.) AB határozataira utalással kifejtette, hogy a fokozott tűrési kötelezettséggel bíró közéleti szereplők is igényelhetnek jogvédelmet a hamis tényállításokkal szemben. A jóhírnév védelme azt kívánja biztosítani, hogy a társadalom tagjait a

valóságos értékük alapján ítélik meg, amely úgy érvényesülhet, ha az adott személyről az objektív valóságot kifejező tényállítások, értékelések jelennek meg. A valóságot meghamisító tényállítások, közlések, amelyek hátrányosan befolyásolják a személy társadalom részéről megnyilvánuló értékelését, jóhírnevet sértenek. Az Alkotmánybíróság gyakorlatára utalással fejtette ki, hogy nem részesíthető védelemben a tények tudatos meghamisítása.

Az elsőfokú bíróság mindezekre figyelemmel a jogsértés megtörténtét a Ptk. 2:51. § a) pont alapján megállapította, ugyanezen jogszabályi hely c) pontja alapján kötelezte elégtétel adásaként az alperest arra, hogy a ... az ítélet rendelkező részét tegye közzé, továbbá a 2:52. § értelmében kötelezte 600.000 forint sérelemdíj megfizetésére, amelynek összegét mérlegeléssel állapította meg a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2013. (VI. 17.) számú határozatával elfogadott kollégiumi véleménye 7. pontjára utalással. A sérelemdíj mértékét nézve figyelemmel volt a jogsértés súlyára, annak ismétlődő jellegére, a jogsértő tartalom széles nyilvánosságra hozatalára, arra, hogy a hírlevelek és az internetes újság nagyobb közönséget ért el. Álláspontja szerint a felperesnek a jogsértésből eredő köztudomású hátrányon túl további hátrány bekövetkezését nem kellett igazolnia. (PJD 2017.03.) Mérlegelése szerint 600.000 forint sérelemdíjjal kompenzálható a felperest ért személyiségi jogi jogsértés, mely összeg egyben alkalmas arra is, hogy a jogsértő alperest visszatartsa a sérelmet okozó magatartástól. Az ezt meghaladó, mindösszesen 800.000 forintot kitevő sérelemdíj igényt - mint alaptalant - elutasította.

A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (későbbiekben: régi Pp.) 81. §-a alapján kötelezte a túlnyomó részben pervesztes alperest a felperes perköltségének, valamint 48.000 forint feljegyzett kereseti illetéknek a megfizetésére. A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján igényelt ügyvédi munkadíjat a 2. § (2) bekezdés alapján mérsékelte a pertárgy értékkel és az elvégzett ügyvédi munkatevékenységgel arányban álló 200.000 forint megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával a másodfokú bíróság a felperes keresetét teljes egészében utasítsa el, és marasztalja a felperest a perköltségeiben.

Jogorvoslati kérelme indokaként előadta, vagy az elsőfokú ítélet téves, hiányos, okiratellenes, megalapozatlan és ellentmondásos, elsősorban azért, mert a kereset tárgyává tett közlések véleménynyilvánításnak minősülnek, melyek egy közügyhöz kapcsolódó politikai vitában kerültek kifejtésre, ezért a felperesnek ezeket túrnie kell. Az Alkotmánybíróságnak az 5/2015. számú határozatára utalással adta elő, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága tényközlések nélkül ellehetetlenülne, ilyen módon a tényközlések is részei az értékítéleteknek.

A keresettel érintett közlések vélemény mivoltát elsődlegesen az irányadó bírói gyakorlatra, a BDT. 2012. 2653 számú eseti döntésében foglaltakra hivatkozva fejtette ki, miszerint az ún. bizonyíthatósági teszt segítségével lehet állást foglalni arról, hogy mely közlés minősül tényállításnak illetőleg értékítéletnek, véleménynek. Előadta, hogy az általa tett közlések megalapozottan, kellő körültekintés és gondosság mellett nyertek megfogalmazást, a felperes személyének megítélésében pedig semmiféle változást nem eredményeztek. Az Alkotmánybíróságnak a 13/2014. (IV. 18.) és a 9/2015. (IV. 23.) AB határozataira utalással adta elő, hogy kétség esetén a közlést véleménynyilvánításként kell értelmezni, továbbá a közügyekre vonatkozó értékítéletek fokozott alkotmányos védelmet élveznek.

Másodsorban előadta, hogy a keresettel érintett közlések egy politikai vita keretében kerültek megfogalmazásra, melyben egy felperessel kapcsolatos közügy körülményeinek a megvitatása

történt. A felperest, mint a közügyben érintett személyt közszereplőként magasabb tűrési kötelezettség terheli.

A Ptk. 2:44 §-ára, a közéleti szereplő személyiségi jogainak rendelkezéseire, az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.), valamint a 7/2014. (III. 7.) határozataira, és a Fővárosi Törvényszék 70.P.20.414/2015/9. számú döntésére, az irányadó bírói gyakorlat körében az EBH 2006. 1397. számú, és a BDT. 2000 237. számú eseti döntésekre, valamint a jogirodalmi állásfoglalásra utalással fejtette ki, hogy az általa tett közlések közügyek kapcsán kerültek megfogalmazásra, és ezeket a személyével kapcsolatos nyilatkozatokat a felperesnek sokkal tágabb körben kell elviselnie, mintha nem lenne közszereplő. Nem tartotta kétségesnek, hogy a sérelmezett közlések, már csak a közügy mivoltukból fakadóan sem sérthetik a felperes személyiségi jogait. A keresetben sérelmezett nyilatkozata ugyanis még azon a határon belül marad, amelyet a felperesnek el kell viselnie. Az általa előadott véleménynyilvánítás egyébként is arányos volt a közléssel elérni kívánt céllal. Valótlan tényállítás a részéről nem került megfogalmazásra.

Az alperes a fellebbezésében harmadrészt, a közlés tartalmának valóságát érintően azt adta elő, hogy - bár elsődlegesen vélemény-nyilvánításnak tartja a részéről egy politikai vita keretében előadottakat - amennyiben azok mégis tényállításként értelmezhetőek, úgy valósak, megfelelő ténybeli alappal rendelkeznek. A közlései valóságnak megfelelőségét pedig az eljárás során meghallgatott tanúk vallomásával látta igazoltnak. Idézte a jogorvoslati kérelmében **tanú1, tanú2, tanú3, tanú4**, valamint ... által előadottakat, melyeket álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelt. A tanúk ugyanis egyértelműen igazolták, hogy őt a felperes szidalmazta, ezért az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes indokolása iratellenes. Tévesen foglalt állást a „pártkatonákkal tűzdeli tele a hivatalt” kitéltetlét illetően is, megalapozatlan ugyanis az a hivatkozás, hogy pusztán számszerű arányt nézve lenne vizsgálható az általa hivatkozott személyek száma. A hivatal létszámába ugyanis beletartoznak például a portások, a fizikai alkalmazottak, az előadók is, akik nem töltenek be vezető pozíciót, a hivatal arcukat nem ők jelenítik meg. Mindezek értelmében helytelen az elsőfokú bíróság következtetése a „pártkatona” kitéltetlét illetően is.

Álláspontja szerint részben téves az elsőfokú bíróságnak az ítélete 11. oldalán kifejtett azon indokolása, miszerint a három törvényességi észrevétel ne alapozhatná meg azt a véleményét, hogy a felperes a felesleges okvetetlenkedéseivel neki nem tetsző intézményi beruházásokat próbált megakadályozni.

Előadta, hogy a felperes által eszközölt törvényességi észrevételekről a véleményét fejtette ki, melyeket megfelelően alátámasztanak a felperes által tett jognyilatkozatok. Jelentőséget tulajdonított annak is, hogy soha nem használt a felperessel szemben a személyét sértő, megalázó kijelentéseket. A jóhírnév sértéssel kapcsolatban utalt a jogszabályi rendelkezésre, a jogirodalmi előzményekre, melyek kapcsán az ítélkezési gyakorlat a jogellenesség megállapítása körében a közfelfogásnak tulajdonít meghatározó jelentőséget, vagyis azt kell vizsgálni, hogy az adott tényállítás alkalmas-e arra, hogy a sértett megítélésén csorba essen. Határozott álláspontjaként adta elő, hogy az általa közöltek nem voltak alkalmasak a felperes jóhírnevének a megsértésére, arra, hogy neki sérelmet, vagy hátrányt okozzanak, a megítélését kedvezőtlen irányba befolyásolják. Ha és amennyiben az általa közöltek mégis jóhírnév sértésre alkalmasak lennének, akkor sem valósult meg a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében foglalt törvényi követelmény.

Kiemelte, hogy jogsértés és megállapítható személyiségi jogi sérelem hiányában indokolatlanul került sor a felperes keresetének történő helyt adásra, a személyiségi jogi jogsértések objektív jogkövetkezményeinek alkalmazására.

Részletezte a sérelemdíj körében irányadó szempontokat általánosságban, és akként vélekedett, hogy a jelen esetben a sérelemdíj megállapításának a törvényi feltételei is hiányoznak, vagy legalábbis az elsőfokú bíróság által megállapított összeg további mérséklése indokolt. Méltánytalanul súlyosnak tekintette a terhére ezen a címen megállapított 600.000 forintot, mely ellentétes a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2013. (VI. 17.) kollégiumi véleményének 7. pontjában írtakkal.

Ha és amennyiben mégis jogsértés történt a részéről, az kiemelkedő súlyúnak végképp nem tekinthető.

Téves továbbá az az elsőfokú ítéleti érvelés, hogy országos fórumokon kerültek volna közlésre a részéről felhozottak, mivel azok csak a kerületi lakosok érdeklődésére tarthattak számot.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy különösebb logikai összefüggés és a konkrét ügyre vetített hivatkozások nélkül, csupán a jogirodalmi, bírósági, valamint az alkotmánybírósági határozatok ismertetésével állította össze az alperes a fellebbezését, melyben semmilyen új érvanyag nem szerepel.

Álláspontja az, hogy az elsőfokú bíróság pontosan meghúzta a vélemény-nyilvánítás határait, melyeknek az alperesi fellebbezés nemhogy nem mond ellent, hanem alátámasztja azt. Azért is minden alapot nélkülöző az alperesnek az a vélekedése, hogy a közléseit véleményként kell értékelni, mivel a fellebbezésében ő maga beszél „a közlés tartalmának valódiságáról”, így saját magának is ellentmond. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen végezte el az elhatárolást, és alappal következtetett az alperesi kijelentések tényközlés voltára.

Az alperes másodlagos fellebbezési hivatkozásával szemben kiemelte, hogy az elsőfokú ítéletben rögzítésre került az, hogy miként kell megítélni a közéleti vita keretében tett közléseket. Ez esetben sem állapítható meg, hogy az alperes által egyébként összefüggéstelenül hivatkozott bírósági döntések és jogirodalmi álláspontok ellentmondának az elsőfokú bíróság által meghatározott és az ügyben következetesen alkalmazott mércének. Ugyanakkor nem részesül védelemben a tények tudatos meghamisítása.

A harmadlagos alperesi fellebbezési hivatkozásra, miszerint a vitatott közlés fedi a valóságot előadta, hogy az elsőfokú bíróság az egyes tényállítások tekintetében külön-külön, és a felek nyilatkozatai, valamint a tanúbizonyítás eredményét értékelő tevékenysége kapcsán adott számot arról, hogy az alperesi közlések miért tekinthetőek valótlannak. Ilyen részletesen feltárt tényállás nem támadható megalapozottan pusztán azzal, hogy „a rendelkezésre álló bizonyítási eszközöket az elsőfokú bíróság tévesen értékelte”. Az alperes nem fejtette ki, hogy miért helytelen a **tamú1** tanú előadását értékelő bírói álláspont.

A hivatal dolgozóinak létszáma és az alperesi hivatkozások közötti „ordító szakadék” pedig indokolatlanná teszi annak tüzetesebb elemzését, hogy az alperes által hivatkozott személyek mennyiben határozzák meg a polgármesteri hivatal arculatát. Az alperes a részéről említett 3 törvényességi észrevétel kapcsán is adós maradt az álláspontjának az ismertetésével, mely a fellebbezését ugyancsak megalapozatlanná teszi.

Vitatta továbbá azt a fellebbezési hivatkozást, hogy az alperesi tényállítások ne lennének alkalmasak az ő jó hírvének a megsértésére, mellyel kapcsolatban rendkívül sérelmesnek és megalapozatlannak vélte, hogy a vitatott közlések nem befolyásolták volna a személyéről kialakult

közfelfogást. Az alperes ugyanis Budapest ... kerületének legismertebb politikusa, országgyűlési képviselő, korábbi polgármester, ezért kijelentéseinek közvélemény-formáló hatása semmiképpen sem vonható kétségbe.

A jogsértést - az alperessel ellentétben - azért is kiemelkedő súlyúnak vélte, mivel a sérelmes közlések a ... internetes oldalán is megjelentek, mely nyilvánvalóan egy országos fórum. Előadta, hogy egy ... esetében a pusztán helyi szinten megvalósuló valótlan közlés is kiemelkedő jogsértésnek minősül.

Az alperes fellebbezése túlnyomó részben alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdésének keretei között csupán a jogorvoslati kérelemmel támadott rendelkezéseket vizsgálta, fellebbezés hiányában nem érintette a felperesi keresetet kisebb részben elutasító elsőfokú ítéleti döntést.

Nem osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon meggyőződését, miszerint az alperes a felperes munkájára vonatkozóan tényállításokat közölt. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott arra, hogy a véleménynyilvánítás tartalmazhat tényállítást, mivel tényközlések nélkül a véleménynyilvánítás is ellehetetlenülne. [34/2017. (XII. 11.) Alkotmánybírósági Határozat]

Az alperes, mint Budapest ... kerületének korábbi, a ... (későbbiekben: ...) pártjának tagjaként delegált polgármestere, a perrel érintett kiadvány megjelenésének időpontjában országgyűlési képviselője beköszöntőjével megjelent "... című, általa szerkesztett kiadvány célja, hogy a kerületben a ... által korábban elindított, a kormány bírálataival foglalkozó, önkormányzati hírlevélben írtakat hiteles tájékoztatással ellensúlyozza. Az időszaki kiadvány felelős kiadója a kerületi szervezete.

A felperes, aki ...-a óta a Budapest ... kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának ..., a hírlevél ... első számában, a ...-i különkiadásában, valamint a ... honlapon megjelent, az előbbi cikkekkel tartalmában azonos őt érintő alperesi közléseket sérelmezte a perben.

Egyetért azzal a megállapítással a Fővárosi Ítéltábla, hogy a peradatok azt támasztják alá, hogy az alperes ellenszenvvel viseltetik a felperes iránt, helyteleníti a felperes intézkedéseit, ez azonban nem lehet akadálya annak, hogy az alperes nyilvánosságra hozhassa a közszereplő felperessel szemben, a szakmai munkáját, tevékenységét érintő véleményét. A felperes a kerület ... olyan közfeladatot ellátó személy, akinek a tevékenységét érintően a szólásszabadság különleges védelmet követel. A felperes maga adta elő, hogy a polgármesteri hivatal vezetőjeként a közügyek szabad megvitatása során a polgármesteri hivatal működésének kritikája keretében fokozottabban köteles túrni a bírálatokat.

A közügyek gyakorlásában részt vevő személyek védelmében a vélemény-nyilvánítás szabadságának szűkebb körű korlátozása felel meg a demokratikus jogállamiságból fakadó alkotmányos követelményeknek. {7/2014. (III. 7.) AB határozat [17.] bekezdése} Az Alkotmánybíróság a közszereplők bírálhatóságával kapcsolatos kérdéskörben, korábbi határozataira utalással kifejtette, hogy fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak. „A demokratikus jogállam állami és önkormányzati intézményeinek szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája - még ha az becsületsértő értékítéletek formájában történik is - a társadalom tagjainak, az állampolgároknak olyan alapvető alanyi joga, amely a demokrácia lényegi eleme"

A Ptk. 2:44 §-a értelmében a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő ezen megnyilvánulásainak védelmét a szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja.

Az első fokon eljáró bíróság a mérlegelést nem megfelelően végezte el.

A demokratikus jogállam intézményeinek szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája tehát az állampolgárok olyan alanyi joga, ami a demokrácia lényegi eleme. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság leszögezte, hogy a tények meghamisítására nem vonatkozhat az alkotmányos védelem.

Az EJEB esetjogából kitűnően a pártpolitikai vitákon túl a közösséget érintő kérdések megvitatásának szabadságát különös erővel védi a vélemény-nyilvánításnak az Egyezményben biztosított joga. (Thorgeirson kontra Izland)

Amennyiben a megszólalás hivatalos személyekre vonatkozik, a hivatalos személyek türekszőbénének emelkednie kell. Ugyanakkor a közhatalmat gyakorló személyek körében különbséget kell tenni a politikusok és a közszoigáák között, de az utóbbiak esetén is tágabban kell értelmezni a kritika lehetőségét a közszoigálati tevékenységükkel összefüggésben.

Mindezek alapján rögzíthető, hogy nem megfelelően értékelte az elsőfokú bíróság azt, hogy a perbeli közlések közösséget érintő kérdésekben hangzottak el, nem tulajdonított súlyához mért jelentőséget annak, hogy az alperes a ... tevékenységével összefüggésben bírálta a sérelmezett cikkekben a felperest. Mindezek mellett kétségtelenül figyelemmel kellett lenni az alperesi kiadvány jellegére, céljára is.

(1) A felperes által sérelmezett konkrét alperesi közlésekre kitérve, a felperesi kereset elsőként azt a kitértelt támadta, miszerint „ezekben az akcióiban rendre kiderül szakmai hozzá nem értése is, hiszen okvetetlenkedését mind a fővárosi kormánybiztos, mind az illetékes minisztérium szakmai alapon visszautasította.” A felperes szakmai munkáját minősítő kritika olyan vélemény-nyilvánítás, amely olyan vékony ténybeli alappal bír, így nem teszi jogellenessé az alperesi értékítéletet. Két esetet emelt ki az alperes ezen állítása alátámasztására, egyrészt az ... szerződésének a felmondását érintő ügyet, másrészt a költségvetésről szóló rendelet módosítására vonatkozó, a képviselő-testületi ülés összehívásának kezdeményezésével kapcsolatos javaslatot. Minkét esetben alaptalannak bizonyult a felperes törvényességi észrevétele a kormányhivatal állásfoglalásával igazoltan. Ezekről az esetekről levonni azt a következtetést, hogy „rendre kiderül a szakmai hozzá nem értése”, némiképpen eltúlzott, azonban a munkájával kapcsolatos kérdéseket érintően a közszereplő felperesnek túrníe kell a részben igaztalan, de vékony ténybeli alappal rendelkező kritikát is.

Kiemeli a Fővárosi Ítéltőábla, hogy a személyiségi jogi per kereteit nyilvánvalóan meghaladja a ... szakmai munkájának értékelése. A másodfokú bíróság a személyiségvédelmi per keretében nem vizsgálódhat a kérdéses közigazgatási ügykör részletkérdéseiben.

(2) A „...” kiadvány ... különszámában közölt „pártkatonákkal tűzdeli tele a hivatalt - megbízásokkal, közalkalmazottként, vállalkozói szerződésekkel” - kitértelt vizsgálva az ítéltőábla azt emeli ki, miszerint az, hogy valaki „pártkatonának” minősül-e vagy sem, a bizonyíthatósági teszt elrendelésének eredményeként vélemény-nyilvánítás, objektíve nem igazolható szubjektív kategória. Ugyanakkor név szerint megnevezett olyan dolgozókat az alperes, akik az ... köthetőek valamely tevékenységük révén, így a vélemény-nyilvánítás nem lehet alaptalan. A dolgozói létszámnak jelentőséget tulajdonító, és egzakt számadatokat vizsgáló elsőfokú ítéleti érvelés azonban nem foghat helyt, melyre megalapozottan hivatkozott a fellebbezésében az alperes.

(3) „A vezetői értekezleteken, nyilvános alkalmakkor a ... és a ... országgyűlési képviselőjét szidalmazza.” A felperes által sem vitatott, hogy vezetői értekezleteken az alperest „árokszéli gyepmesternek” titulálta. A közlés tartalmi értékelésétől függetlenül, azt az alperes érezhette szidalmazásnak - mely lehet egyéni érzékenységre, szubjektív megítélés kérdése - azonban az is kétségtelen, hogy a kifejezés használatát illetően az alperes a véleményének adott hangot.

A felperes ugyanakkor tagadta, hogy a ... bármikor szidalmazta volna, ilyen esetről a tanúk sem számoltak be, sem **tanú3**, sem Ezért az egyben valótlannak és sértő tényállítás is.

(4) A „nyilvánosan pártpolitikai állásfoglalásra készítette a hivatal dolgozóit” - alperesi közlés a perben lefolytatott tanúbizonnyítás eredményeként megállapíthatóan valótlannak bizonyult, és kétség kívül sértő a felperes személyére nézve, akinek hivatalvezetőként, a mindennapi munkájával szemben támasztott alapkövetelmény a pártsemlegesség.

(5) „Ez súlyos pártpolitikai indíttatású visszaélés a közalkalmazottakkal szemben - ez pedig nem más, mint hatalommal való visszaélés.” - kitétel véleményként értelmezhető. Miután azonban a vélemény alapját képező állítás valótlannak, a ténybeli alapot nélkülöző, a felperest kifejezőmódjában indokolatlanul bántó vélemény-nyilvánítás sérti a felperesnek a becsület védelméhez fűződő személyiségi jogát. A felperes a keresetét a jóhírnevének a megsértésére alapította, azonban a bírói gyakorlat következetes abban, hogy személyiségvédelmi perben nem bír jelentőséggel a jogcímhez kötöttség, ezért a Fővárosi Ítéltábla a fenti közlés becsületsértő voltát arra irányuló kérelem nélkül is megállapította.

A Ptk. 2:43. §-a kimondja, hogy a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen

d) a becsület és a jóhírnév megsértése;

A Ptk. 2:45. § [A becsülethez és jóhírnévhez való jog]

(1) A becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

(2) A jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlannak állító tény állít vagy híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel.

Figyelemmel volt e körben a másodfokú bíróság arra is, hogy a felperesnek ... nincs lehetősége arra, hogy a nyilvánosságához forduljon.

(6) „Intézkedéseivel, álságos és sokszor teljesen felesleges törvényességi észrevétellel - amelyekről újra meg újra kiderül, hogy szakmailag is hibásak - a kerület számára jelentős kerület- és intézményfejlesztési lépéseket igyekszik megakadályozni (pl. a ... kötött sokrétű együttműködési megállapodást, vagy a magyar és a ... kormány által kötött szándéknyilatkozat alapján létesítendő hagyományos ... orvoslási központ ügyét említhetem.)”

Az elsőfokú bíróság kifejtette ezen közléssel kapcsolatban, hogy az számú épületének a ... részére történő bérbeadására, valamint a terület egyes épületeinek az állam részére történő visszaadására vonatkozó alpolgármesteri előterjesztés kapcsán született felperesi törvényességi észrevétel nem tekinthető felperesi szakmai tévedésnek.

A vizsgált közlés a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint kétség kívül negatív megfogalmazás, azonban - az elsőfokú bíróság indokolásával ellentétben - megengedett ténybeli alappal bíró vélemény, melyet a fokozott tűrési kötelezettsége alapján a felperesnek el kell viselnie. Az alperes

meg is jelölte, hogy konkrétan milyen intézményfejlesztések megakadályozására gondolt, ezért a közlés véleménye mivoltából eredően alapos az e körben előterjesztett alperesi fellebbezés.

(7) „Nem akadályozta meg viszont azt a valóban teljességgel törvénytelen ... szándéknyilatkozatot, amellyel a ... a kerület érdekeinek semmibe vételével egy homályos háttérű befektetői csoportnak szolgáltatva volna ki.”

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az e körben sérelmezett alperesi megfogalmazás valós tényállítás, amelyet **tanúl** tanúvallomása megfelelően alátámaszt. Ez esetben a ... észrevétel ellenére szavazta meg a képviselő-testület az előterjesztést. Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor ezen közlés jóhírnév-sértő voltát megállapította.

Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az alperes fellebbezését túlnyomó részben alaposnak találta, ezért indokolt volt a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének a) és c) pontjai szerinti elégtételadás elrendelésére vonatkozó döntés megváltoztatása is, mivel a megállapított személyiségi jogi jogsértésekkel összefüggésben az elégtételadás nem mellőzhető.

A felperes a perben a Ptk. 2:52. §-a szerinti sérelemdíj iránti igényét köztudomású tényekre alapította. E körben azt adta elő, hogy az alperes által szerkesztett kiadványban, és az internetes orgánumban róla közöltek lerombolják az eddigi politikai és szakmai pályáját. Az alperesi közlésekkel kapcsolatban telefonon, e-mailben, és személyesen is sokan kérdőre vonják a perbeli esettel összefüggésben, gyakran magyarázkodásra kényszerül. A perbeli cikkek alapján kialakult helyzet az oka, hogy fokozott idegi feszültségben él, nehezen dolgozza fel a történeteket.

A felperes által hivatkozott hátrányok alapjaként megjelölt közlések döntő részben nem bizonyultak jogsértőnek, így a Fővárosi Ítéltábla a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében foglaltak mérlegelése alapján a Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy 100.000 forint az az összeg, amely a felperest a rendelkező részben megállapított személyiségi jogi jogsértésekkel okozati összefüggésben megfelelően kárpótolja az elszenvedett sérelmekért.

Mindezek értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott részét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta.

Az alperes jogorvoslati kérelmének történő részbeni helytadás maga után vonta az elsőfokú pernyertesség arányának változását is. A másodfokú döntés eredményeként mindkét fokú pernyertesség-pervesztesség arányát az ítéltábla mérlegeléssel a felperesre terhesebb 80%-20%-ban határozta meg.

A régi Pp. 81. § (1) bekezdése, a részleges pernyertesség szabályai értelmében kötelezte a felperest a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdésének keretei között, ugyancsak mérlegeléssel megállapított 112.000 forint + áfa együttes első és másodfokú perköltség megfizetésére.

Az Illetékekről szóló XCIII. törvény 42. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapított kereseti, és a törvény 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési illeték egyaránt 48.000 forint, mivel az elsőfokú eljárásban a pertárgy érték 800.000 forint, míg a másodfokú eljárásban 600.000 forint volt. A mindösszesen 96.000 forint együttes első- és másodfokú illetéket a pernyertességük-pervesztességük arányában viselik a felek. A felperes 76.800 forint, míg az alperes 19.200 forint államnak járó illeték megfizetésére köteles.

Budapest, 2018. október 30.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Kepesné dr. Bekő Borbála s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő